

'Zwart staartje aan het eind van uienseizoen'

Volgens het Bureau Uienmarkt Informatie, BUI, bedroeg de voorraad vrije uien half april ruim 200.000 ton. Johan van Nieuwenhuyzen, akkerbouwer in Middenmeer, zet daar vraagtekens bij. „Voorraadcijfers zijn niet nauwkeurig en uien die niet verkoopbaar zijn zitten ook in deze berekening.”

Op de peildatum, 15 april, is volgens het BUI naar schatting bijna driekwart van de bruto-opbrengst uien - 1,3 miljoen ton - afgeleverd. De export tot en met 15 april bedraagt 675.000 ton. Netto moet ruim 200.000 ton uien nog een bestemming vinden. Ongeveer 125.000 ton uien is wel verkocht, maar nog niet geleverd. Vanaf de vorige voorraadmeting, 14 februari, is er bruto 220.000 ton uien afgeleverd. Dit komt overeen met ruim 25.000 ton per week. Als in de laatste periode van het uienseizoen 2008-2009 wekelijks 25.000 ton uien de grens overgaan, zullen, net als vorig jaar, alle uien verkocht worden. Jan Bruin, uienhandelaar uit Dirkshoorn, heeft zijn twijfels over de afzet van de voorraad. „De voorraad uien hangt als een molensteen om onze nek. Vorig jaar was er, net als dit jaar, eind april ook een opleving in de markt. Oorzaak was toen de vraag die duidelijk toenam. Sinds een paar weken is de uienmarkt tanende, maar of dit genoeg is, weet ik niet. Het probleem is dat er gewoon te veel uien zijn. De opbrengst was vorig jaar hoger.”

Telers denken anders

Teun Tuinenga, akkerbouwer in Emmeloord, denkt niet dat het moeilijk is om de huidige voorraad af te zetten. „Afgelopen week is er 30.000 ton uien geëxporteerd. Als er wekelijks zulke hoeveelheden naar het buitenland gaan, gaat de voorraad gewoon op. Gaat er elke week tussen de 10 en 15.000 ton uien weg, is het een ander verhaal.” De afgelopen weken nam de vraag toe.

Jaap van Wiskerke van Wiskerke Onions vindt de opleving in de markt niet vreemd. Hij geeft een verminderde productiecapaciteit als verklaring. „April en mei zijn maanden met minder productiedagen. Onze dagelijkse capaciteit is 4.000 ton uien. Vallen er dagen uit, dan moet 20.000 ton in drie of vier dagen weg. Logisch dat de prijs dan stijgt. Ik denk dat de voorraad te groot is. Wat er nu nog ligt, is méér dan in vorig jaar april. Toen was de voorraad rond de 136.000 ton.”

Van Nieuwenhuyzen, die zichzelf geen doemdenker noemt, verwacht net als Tuinenga dat de voorraad op gaat en dat deze kleiner is dan het BUI aangeeft. Doordat de cijfers achteraf wor-

den berekend en uitval niet meegerekend wordt, is het cijfer in werkelijkheid lager dan dat van het BUI. Dat is althans de mening van de akkerbouwer. „Ik denk dat het einde van het uienseizoen 2008-2009 een aardig staartje krijgt.”

Voor de telers lag de prijs het gehele seizoen ver onder de kostprijs. Telers werden daardoor niet enthousiast om hun uien vroeg te verkopen. In de afgelopen weken zagen ze de prijs naar hogere niveaus klimmen. „Vanaf het moment dat de prijzen stegen, namen de werkvoorraden bij de handelaren af”, zegt Tuinenga. De handel moet doorgaan, zij moeten op de markt komen. Telers met kwalitatief goede uien en een lange adem kunnen hun uien wel eens langer vasthouden, waardoor de prijzen verder stijgen.

Lijn Moerdijk van Moerdijk Sorteert en Pakstation en Wiskerke beamen dat de werkvoorraden klein zijn. Wiskerke: „Ik heb een voorraad voor drie weken. Elke week kopen we 50 procent van de productie bij. Zo kunnen we optimaal werken. Omdat het vertrouwen minder is, is mijn werkvoorraad kleiner. We moeten ook rekening houden met sterk aflopende afzet. Er is nieuwe oogst uit Egypte, Italië, Spanje, Frankrijk en Duitsland. De consument gaat graag over naar de nieuwe oogst.”

Rusland onbetrouwbaar

Er is vrij lang gewacht op Rusland dat een aantal weken geleden op de markt verscheen.

Bruin noemt Rusland een onbetrouwbare speler. „Je weet nooit wanneer ze op de markt komen.” Ook Van Nieuwenhuyzen vindt Rusland lastig. „Het is niet duidelijk, wanneer ze op de markt komen. Bovendien zijn ze niet constant. Opeens zijn ze weg, met een dalende prijs als gevolg.” Net als Senegal heeft Rusland veel invloed op de markt. Beide landen kopen volgens Wiskerke 4 tot 5.000 ton uien. „Kopers die een vrachtwagen uien kopen, beïnvloeden de markt niet.”

De vraag is breder geworden, omdat in een aantal Europese landen de lokale uien op zijn. Deze landen vragen nu ook Nederlandse uien. Volgens Tuinenga valt het teruglopen van de kwaliteit mee. „Het percentage uitval is klein”, zegt de akkerbouwer. Moerdijk komt nu wel vaker slechtere partijen tegen, maar volgens de handelaar is dat niet zo vreemd. „Door de lagere prijzen van het afgelopen jaar houden de akkerbouwers hun uien langer in de schuur.”

Met nog zo'n acht weken te gaan kan er veel gebeuren. Tuinenga en Van Nieuwenhuyzen vertrouwen erop dat alle uien een bestemming vinden. Voor zowel handelaren als akkerbouwers gaat het uienseizoen 2008-2009 de boeken in als niet kostendekkend. Ondanks dat de prijzen dit seizoen laag waren, teelt Van Nieuwenhuyzen volgend seizoen negen hectare gele uien en Tuinenga zes hectare rode en tien hectare gele uien.

▼ Johan van Nieuwenhuyzen en Jord ten Have (9 jaar) bekijken de jonge uienplantjes.

Copyright foto

